

Saksliste til møte i vann og avløpsgruppa i Haugalandet vannområde

Tid: Fredag 22. september 2017, kl. 10.00-12.30

Sted: Tysvær rådhus

Saksliste:

Sak 1 Godkjenning av referat fra forrige møte i arbeidsgruppa

Sak 2 Spredte avløp

Sak 3 Tilførsler av næringsstoffer til sårbare vassdrag

Sak 4 Påslipp fra industri og andre virksomheter på offentlig nett

Sak 5 Deltakelse fra Fylkesmannen i VA-gruppa

Sak 6 Møteplan for vannområde (Haugalandet)

Eventuelt

Vedlegg:

	Vedlegg	Henvisninger
Sak 1		<u>http://www.vannportalen.no/globalassets/vannregioner/rogaland/rogaland---dokumenter/vannomrader/haugaland-vannomrade/moteaktivitet/motereferat-fra-va-gruppa-i-hvo---20.6.17.pdf</u>
Sak 2	Håndtering av spredte avløp i Nes og Aurskog-Høland kommuner. Se vedlegg i e-post.	
Sak 3	Svar fra Mattilsynet om Stakkestadvatnet. Se vedlegg 1.	
Sak 4	Haugesund kommunes utkast til lokal forskrift om påslipp til offentlig avløpsnett. Se vedlegg 2.	
Sak 5		
Sak 6		

Sak 1 Godkjenning av referat fra forrige møte i arbeidsgruppa

Forslag til vedtak, sak 1:

Vann og avløpsgruppa i Haugalandet vannområde godkjenner referatet fra møtet i vann og avløpsgruppen (20.6.17).

Sak 2 Spredte avløp

Utslipp fra private avløpsanlegg er registrert som en av de større påvirkningene i vannregion Rogaland. I regional plan for vannforvaltning i Rogaland peker man på tilknytning av spredt avløp til offentlig nett og pålegg om oppgradering av spredte avløp som miljøforbedrende tiltak.

I flere av vannområdets kommuner er spredte avløp medvirkende til at vannforekomster ikke oppnår god miljøtilstand. Det er årsaken til at VA-gruppen løfter fokuset rundt problematikken.

I kommunene Aurskog-Høland og Nes har man jobbet konkret med å følge opp spredte avløp i kommunene (se vedlegg i e-post). Stikkordene for og lykkes kan oppsummeres slik:

- Politikere har gitt full støtte til arbeidet
- Nøkkelperson har fått jobbe kun med spredte avløp
- Inndelt kommunen etter soner, og hvor man har prioritert områdene med størst utfordringer først.

Spredte avløp er én av de største forurensningskildene i flere av kommunene på Haugalandet. Samtidig peker man på at kommunene mangler ressurser til å følge opp dette arbeidet. Enkelte steder har flere kommuner inngått samarbeid om å ansette én person til å følge opp alle spredte avløp i deres kommuner.

- Hvilket konkret arbeid rundt spredte avløp gjøres i kommunene per nå?
- Hva skal til for at dette området skal prioriteres?
- Er det muligheter for å ansette en person til å følge opp spredte avløp?

Sak 3 Tilførsler av næringsstoffer til sårbare vassdrag

Sakkestadvatnet er drikkevannskilde for 45 000 personer i Haugesund, Tysvær og Sveio kommuner. Drikkevannskilden er omfattet av en rekke klausuleringsbestemmelser som skal hindre sig av næringsstoffer til vannet. Allikevel ser man en jevn tilførsel fra landbruksarealer.

Mattilsynet peker på at grunneierne har restriksjoner som må følges, og at det er kommunenes oppgave å se til at nettopp disse overholdes (se vedlegg 1). I den

forbindelse mener Mattilsynet at det er nyttig å se på bøndenes oppfølging av gjødselplan. Sekretariatet har, på oppfordring fra Tysvær kommune, tidligere vært i dialog med Fylkesmannens landbruksavdeling om mulighetene for å innlemme bøndene i Stakkestadvatnets nedbørfelt i RMP-ordningen. Svaret man da fikk, var at området er for lite til å inkluderes i ordningen samt at miljøtilstanden i vannet er satt til «god».

Når det gjelder vannforskriften, så har det blitt utarbeidet en regionalplan med tilhørende tiltaksprogram. Her må man forholde seg til det som er nevnt av mål og tiltak for den nevnte vannforekomst. Ifølge vann-nett kommer Stakkestadvatnet ut med god økologisk tilstand, og har dermed nådd miljømålet. Det vil si at det ikke er behov for tiltak. Ingen har foreslått tiltak for å unngå forringelse av miljømål. Hvis det derimot fremkommer nye undersøkelser som tilsier at vannforekomsten forringes, bør dette legges til grunn for nye tiltak.

Drikkevannskilder kommer inn under vannforskriftens bestemmelser om «beskyttede vannforekomster», og det er mulig å sette strengere miljømål. Dersom noen foreslår strengere miljømål og konkrete tiltak, så vil dette vurderes når regionalplan og tiltaksprogram skal revideres.

Det viktigste er å finne en oppdatert miljøtilstand i vannet basert på biologiske kvalitetselementer, med kjemiske målinger som støtteparametre. Videre bør det legges vekt på å spore næringsstoffenes opprinnelse, gjennom å kartlegge all aktivitet i området. Kommer f.eks. alt fra landbruk?

Det ønskes en diskusjon rundt dette konkrete eksempelet.

Sak 4 Påslipp fra industri og andre virksomheter på offentlig nett

Haugesund kommune har utarbeidet et utkast til lokal forskrift om påslipp fra industri, restauranter osv. til offentlig avløpsnett (se vedlegg 2). Man vurderer derfor å stille krav overfor de andre kommunene man har et avløpssamarbeid med, om å innføre tilsvarende krav til påslipp.

Haugesund ønsker en diskusjon, spesielt med Karmøy og Sveio, rundt dette.

Sak 5 Deltakelse fra Fylkesmannen i VA-gruppa

I Jæren vannområdes VA-gruppe sitter en representant fra Fylkesmannens forurensningsseksjon som leder. Fylkesmannen har påpekt at en aktiv drift i vannområdene med opprettelser av flere VA-grupper, gjør at man må vurdere graden av tilstedeværelse i slike grupper. Allikevel er det per nå kun to vannområder som har operative VA-grupper, og det kan godt tenkes at Fylkesmannen ser positivt på og inviteres inn ved behov.

Det ønskes en diskusjon blant deltakerne om Fylkesmannen ønskes invitert til enkelte møter. Eventuelt hvor ofte.

Sak 6 Møteplan for Haugalandet vannområde (2017)

Dato, tid	Utvalg/gruppe/seminar ol.	Vert/sted	Tema/saker
13-17. nov.?	<i>VA-gruppa</i>	Tysvær rådhus	

Eventuelt

Vedlegg 1

Fra mailkorrespondanse med svar fra Mattilsynet:

«Hei

Interessant at du kommer med dette, vi har dialog med Haugesund vannverk om dette med beskyttelse av vannkilden.

Mattilsynet fører tilsyn med at vannverkene følger drikkevannsforskriften.

Drikkevannsforskriften § 4 sier at det ikke er lov å forurense drikkevann, inkludert vanntilsigsområdet.

Derfor har Haugesund vannverk klausuleringsbestemmelser (KB).

Grunneierne (bl.a. bønder) har restriksjoner de må følge (tid for pløying og gjødsling og annet).

Mattilsynet mener det vil være nyttig å se på grunneiernes oppfølging av gjødselsplan.

Kommunene skal føre tilsyn med del III i forskrift om organisk gjødsel,

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2003-07-04-951?q=gjødselvare> .

Se også veileder som er laget for forskriften:

https://www.mattilsynet.no/om_mattilsynet/gjeldende_regelverk/veiledere/veileder_til_forskrift_om_gjodselvarer_mv_av_organisk_opphav.5967/binary/Veileder%20til%20forskrift%20om%20gj%C3%B8dselvarer%20mv%20av%20organisk%20opphav .

Det er kommunenes oppgave å se til at bøndene oppfyller kravene.

Ser på vannportalen at det er info om VA-gruppen. Mattilsynet ser det som svært positivt at dere samarbeider om dette temaet.

For Stakkestadvatn som brer seg i flere kommuner er det helt nødvendig med samarbeid for å nå både målene i vannforskriften og sikre at KB blir overholdt.»

Vedlegg 2

Haugesunds utkast til lokal forskrift om påslipp til offentlig avløpsnett:

FORSKRIFT OM PÅSLIPP TIL OFFENTLIG AVLØPSNETT, HAUGESUND KOMMUNE, ROGALAND.

Fastsatt av Haugesund bystyre den XX.XX.XXXX med virkning fra 01.01.2018 med hjemmel i forskrift 01.06.2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 15A-4.

§1. Formål

Forskriften har til formål å hindre skade på kommunens avløpsanlegg, samt at driften av dette ikke skal vanskeligjøres. Forskriften skal sikre at substanser med skadelig effekt på arbeidsmiljø, avløpsnett, miljø, renseanlegg eller slamkvalitet fjernes ved opphavet slik at påslippet tilfredsstillende gjeldende grenseverdier.

§2. Virkeområde

Forskriften gjelder påslipp av avløpsvann til offentlig avløpsnett fra virksomhet. §7 gjelder også påslipp fra husholdning. Forskriften gjelder ikke påslipp av oljeholdig avløpsvann fra virksomhet som omfattes av kapittel 15 i forskrift 01.06.2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (Forurensningsforskriften).

§3. Generelle bestemmelser

Påslipp av ikke-sanitært avløpsvann og installasjon av utskillere og renseanlegg, er søknadspiktige tiltak som skal godkjennes av kommunen. Vesentlig endring av mengde avløpsvann eller sammensetning skal meldes til kommunen.

Virksomheten er ansvarlig for å dokumentere påslippetts beskaffenhet ved egnet prøvetaking/analyse, når forurensningsmyndigheten krever det.

§4. Krav til avløpsvannets beskaffenhet

Grenseverdiene gitt i tabell 1 og 2 viser krav til avløpsvannet som slippes på kommunalt nett. Tabell 1 gjelder maksimale driftstemperaturer i utløp av utskillere/påslipp. Tabell 2 gjelder kjemiske analyseparametere som skal utføres av akkrediterte analyselaboratorier. Tabell 3 viser normalverdier for avløpsvannets sammensetning.

Tabell 1 -Temperaturkrav

<i>Parameter</i>	<i>Grenseverdi</i>
Temperatur fettutskiller	< 30 °C
Temperatur Oljeutskiller	< 45 °C
Andre påslipp	< 50 °C

Tabell 2 – Kjemiske krav

<i>Parameter</i>	<i>Grenseverdi</i>
pH	6 – 9,5
Fett (totale hydrokarboner)	150 mg/l
Olje (C10-C40)	50 mg/l
Kadmium (Cd)	0,002 mg/l

Bly (Pb)	0,05 mg/l
Kvikksølv (Hg)	0,002 mg/l
Nikkel (Ni)	0,05 mg/l
Sink (Zn)	0,5 mg/l
Kobber (Cu)	0,2 mg/l
Krom 3-verdig (Cr)	0,05 mg/l
Krom 6-verdig (Cr)	0 mg/l

Tabell 3 – Normalverdier for avløpsvann

<i>Parameter</i>	<i>Konsentrasjon</i>
Organisk stoff (kjemisk o ₂ -forbruk KOF)	≤ 600 mg/l
Organisk stoff (Biologisk o ₂ -forbruk BOF)	≤ 300 mg/l
Total fosfor (tot-P)	≤ 10 mg/l
Total Nitrogen (tot-N)	≤ 60 mg/l
Suspendert stoff (SS)	≤ 400 mg/l

§5. Olje- og bensinutskillere

Alle virksomheter med oljeholdig avløpsvann skal ha olje- og bensinutskillere. Det tillates ikke påslipp av oljeholdig avløpsvann til overvannsledninger, heller ikke etter passasje gjennom olje- og bensinutskillere.

Overholdelse av grenseverdiene for olje, j.fr §4, tabell 2, skal dokumenteres minimum en gang årlig. Representative prøver tas i prøvetakingskum nedstrøms utskillere. Utskillere uten prøvetakingskum plikter å etablere et representativt prøvetakingspunkt.

Virksomheter som ikke omfattes av forurensningsforskriftens kapittel 15, men som har påslipp av oljeholdig avløpsvann plikter å installere olje- og bensinutskillere innen 01.januar 2022. Virksomheter med anlegg for fylling av drivstoff skal sikre at tilhørende areal rundt fylleområde har avrenning til olje- og bensinutskillere.

§6. Fettutskillere

Alle virksomheter med fettholdig avløpsvann skal ha fettutskillere i drift. Kravet gjelder alle virksomheter som er tilknyttet offentlig avløpsnett og omfatter både nyetableringer og eksisterende virksomheter. Fettholdig avløpsvann skal passere slamfang og fettutskillere før det ledes til kommunalt avløpsnett. Virksomheten skal vurdere om annen forbehandling av avløpsvannet er nødvendig for å sikre optimal drift av fettutskilleren.

Kun fettholdig avløpsvann skal ledes inn til fettutskilleren. Konsentrerte fettmengder skal ikke ledes til fettutskilleren, men leveres som avfall. Frityrfett skal samles opp og leveres til godkjent mottak.

Virksomheter med fettutskillere skal minimum en gang årlig dokumentere at temperaturkravet overholdes, j.fr § 4, tabell 1. Kommunen kan kreve at det tas prøver for å dokumentere at krav i tabell 2 etterkommes.

Fettutskilleren skal tømmes 3 – 12 ganger pr år. Det kan søkes om mindre hyppig tømming dersom akkumulert mengde fett er liten over tid.

Kommunen kan etter skriftlig søknad gi en virksomhet dispensasjon fra krav om

fettutskiller.

§7 Forbud mot avfallskvern

Påslipp av oppmalt matavfall til offentlig avløpsnett er forbudt.

§8 Avvikende påslipp

Dersom virksomhetens avløpsvann fordyrer eller har uheldig virkning på driften av kommunens vann- eller avløpsnett, kan kostnadene for retting, utbedring og/eller reparasjoner faktureres virksomheten.

§9 Tvangsmulkt

For å sikre at bestemmelsene i denne forskriften blir gjennomført, kan kommunen treffe vedtak om tvangsmulkt, i medhold av Forurensningsloven § 73, jf Forurensningsforskriften § 41-6

§10 Forholdet til utslippskrav gitt av Fylkesmannen eller Klima- og forurensningsdirektoratet.

For de virksomheter som har egne påslippstillatelser fra enten Klima- og forurensningsdirektoratet eller Fylkesmannen, skal disse kravene betraktes som uavhengige av kommunens krav. I henhold til forurensningsforskriftens §7 skal virksomheten unngå forurensning, selv om kravene fra Klima- og forurensningsdirektoratet eller fylkesmannen overholdes.

Denne bestemmelsen kommer til anvendelse også for de komponenter som ikke er regulert av Klima- og forurensningsdirektoratet eller Fylkesmannen, eller dersom ny teknologi gjør det mulig å senke påslippet ytterligere, innenfor rimelige kostander for bedriften.